

N:o 201.

Af herr friherre **C. Carlson Bonde** m. fl. i anledning af
*Kongl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående
ändrad lydelse af §§ 11, 21, 59 och 73 i förordningen
om kommunalstyrelse på landet.*

Med anledning af de ständigt upprepade ganger inom Riksdagen framställda krafven på en begränsning af den kommunala rösträtten på landet, och sedan Riksdagen i skrifvelse 1894 till Kongl. Maj:t anhållit om en statistisk utredning i ämnet, har Kongl. Maj:t till denna Riksdag i ärendet aflåtit en nådig proposition. Vid granskning af densamma finner man emellertid, att den partiella reform, som deruti föreslagits, är utaf betydligt mindre omfattning än man haft anledning hoppas, då numera genom ett vidlyftigt komitéarbete en särdeles omfattande och upplysande utredning af härmed sammanhängande frågor föreligger, som tydligt utvisar såväl reformens nödvändighet som äfven dess utförbarhet, hvarför ej längre för dess vidare undanskjutande kan som skäl anföras saknaden af en dylik utredning. Herr statsrådet och chefen för kongl. civildepartementet synes äfven i sitt till statsrådsprotokollet afgifna yttrande ingalunda förneka önskvärdheten af en fullständigare reforms genomförande, men förklarar sig icke desto mindre anse, att dermed bör tills vidare anstå för att afvakta, att den väckta frågan om en förändrad kommunal skattelagstiftning dessförinnan må finna sin slutliga lösning. Emellertid torde dock hvad herr statsrådet samtidigt anförts såsom skäl

för det nu framställda förslagets afgifvande med fullt lika fog kunna framhållas för en mera omfattande välbehöflig reform. Herr statsrådet yttrar nemligen: »att undanskjutandet under åtskilliga år — det torde »nemligen åtgå flera år innan den andra frågan hinner blifva definitivt »afgjord — af reformens genomförande i de delar, som af mig nu afses, »kan befaras vålla olägenhet, i hvarje fall af större betydighet än den »olägenhet, som ur lagstiftningssynpunkt onekligen ligger deri, att de »ifrågasatta bestämmelserna kunna blifva underkastade ändring såsom »beroende af utgången af ett redan börjadt, nära sammanhängande lag- »stiftningsarbete.»

Da skälen för begränsning i allmänhet af den kommunala röst- rätten på landet äro fullt tillräckligt kända och dessutom genom det nu föreliggande komitéarbetet och den omfattande statistiska utredningen ytterligare blifvit belysta, anse vi det öfverflödigt att här upprepa de- samma. Den reform, som Kongl. Maj:t nu föreslår, har visserligen någon betydelse i hvad den afser en undantagslagstiftning för aktiebolagen, men verkningarne deraf sträcka sig endast till vissa delar af vårt land; hvad deremot angår den i öfrigt föreslagna begränsningen, att ingen må rösta för högre röstetal än som sammanlagdt tillkommer öfriga röstegande inom kommunen, torde det ligga i öppen dag, att en sådan bestämmelse, äfven om den möjligen kan jemlikt herr statsrådets yttrande tillmätas egenskapen att vara »teoretiskt riktigt», dock fullkomligt saknar hvarje praktisk betydelse.

Med anledning af ifrågavarande kongl. proposition få vi, med hänvisande till den af herr E. Sidenbladh vid komitébetänkandet fogade, väl motiverade, reservationen, hvilken ock blifvit af Kongl. Maj:ts befallningshafvande i ej mindre än nio län förordad, hemställa, att Riksdagen måtte besluta

i så måtto bifalla den kongl. propositionen angående ändrad lydelse af §§ 11, 21, 59 och 73 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862, att § 11 får följande lydelse:

Röstvärdet skall beräknas efter det en hvar röstegande åsätta fyrktal; dock må ej någon utöfva röst- rätt för större antal röster, än som svarar emot en tiondedel af kommunens hela fyrktal, eller i något fall för högre röstetal än det, som motsvarar ett tusen fyrkar.

Det för — — — — —
— — — — — bestämda grunder.

Häraf möjligen påkallade ändringar i öfriga §§
torde af utskottet verkställas.

Stockholm den 9 februari 1898.

Carl Carlsson Bonde.

Aug. Henricson.

A. Hansson
i Solberga.

O. Anderson.

V. J. P. Jansson.

D. Persson.

Nils Hanson.

G. Jansson.

Ollas A. Ericsson.

Oswald Emthén.

Carl Sandquist.

A. H. Göthberg.

Anders Olsson
från Luggude härad.

Per Olsson
i Åsak.

J. A. Lundström.

Karl Hultkrantz.

Erik Andersson,
Upsala.

Halvar Eriksson.

And. Olsson
i Mårdäng.

J. Andersson,
Lysvik.